

Maturitetna seminarska naloga

NASILJE V DRUŽINI

Gimnazija Moste, Zaloška cesta 49, Ljubljana

Ljubljana, 18.4.2012

Kazalo

Maturitetna seminarska naloga.....	1
NASILJE V DRUŽINI.....	1
Gimnazija Moste, Zaloška cesta 49, Ljubljana.....	1
Ljubljana, 18.4.2012.....	2
Kazalo.....	2
1 Povzetek.....	4
2 Problem naloge.....	5
3 Teoretični uvod.....	5
3.1 Agresivnost.....	5
3.2 Teorije agresivnosti.....	6
3.2.1 Prirojenost agresije.....	6
3.2.2 Agresivno vedenje kot odgovor na frustracije.....	7
3.2.3 Agresivno vedenje kot naučeno vedenje.....	8
3.3 Napoved nasilno agresivnega vedenja.....	8
3.4 Kaj pomeni nasilje nad žensko?.....	9
3.5 Vrste nasilja.....	10
3.5.1 Fizično nasilje.....	10
3.5.2 Spolno nasilje.....	10
3.5.3 Psihično nasilje.....	11
3.5.4 Ekonomsko nasilje.....	11
4 Cilji in hipoteze.....	11
4.1 Cilji:.....	11
4.2 Hipoteze:.....	12
5 Metoda.....	12
5.1 Vzorec raziskave.....	12
5.2 Merski instrumenti.....	14
5.3 Postopek.....	14
5.4 Statistična obdelava.....	15
6 Rezultati in interpretacija.....	15
6.1 Razširjenost nasilja nad ženskami.....	15
6.2 Posredovanje mladih pri zlorabi žensk.....	17
6.3 Agresivnost žensk.....	19
6.4 Prikrivanje nasilja nad ženskami.....	20
6.5 Samoobramba ženske.....	21
6.6 Verjetnost zmanjšanja nasilja nad ženskami.....	22
6.7 Vzrok za nasilje nad ženskami.....	23
6.8 Odnos nasilnežev do žrtve.....	25
7 Sklep.....	26
8 Viri.....	27
9 Priloge.....	28
9.1 Vprašalnik.....	28
Kazalo.....	2
1 Povzetek.....	3
2 Problem naloge.....	4

3	Teoretični uvod.....	4
3.1	Agresivnost.....	4
3.2	Teorije agresivnosti.....	5
3.2.1	Prirojenost agresije.....	5
3.2.2	Agresivno vedenje kot odgovor na frustracije.....	6
3.2.3	Agresivno vedenje kot naučeno vedenje.....	7
3.3	Napoved nasilno agresivnega vedenja.....	7
3.4	Kaj pomeni nasilje nad žensko?.....	8
3.5	Vrste nasilja.....	9
3.5.1	Fizično nasilje.....	9
3.5.2	Spolno nasilje.....	9
3.5.3	Psihično nasilje.....	10
3.5.4	Ekonomsko nasilje.....	10
4	Cilji in hipoteze.....	10
4.1	Cilji:.....	10
4.2	Hipoteze:.....	11
5	Metoda.....	11
5.1	Vzorec raziskave.....	11
5.2	Merski instrumenti.....	13
5.3	Postopek.....	13
5.4	Statistična obdelava.....	14
6	Rezultati in interpretacija.....	14
6.1	Razširjenost nasilja nad ženskami.....	14
6.2	Posredovanje mladih pri zlorabi žensk.....	16
6.3	Agresivnost žensk.....	18
6.4	Prikrivanje nasilja nad ženskami.....	19
6.5	Samoobramba ženske.....	20
6.6	Verjetnost zmanjšanja nasilja nad ženskami.....	21
6.7	Vzrok za nasilje nad ženskami.....	22
6.8	Odnos nasilnežev do žrtve.....	23
7	Sklep.....	25
8	Viri.....	26
9	Priloge.....	27
9.1	Vprašalnik.....	27

1 Povzetek

V seminarski nalogi sem se odločil raziskati nasilje v družinah, ki je v današnjem času žal še vedno prezrto, najpogostejše žrtve pa so ženske. Prav zaradi dejstva, da so ženske najpogosteje žrtev nasilja znotraj družine, sem seminarsko nalogo oblikoval pretežno v to smer. Treba se je zavedati, da se nasilje in zlorabljanje žensk dogaja pred našimi očmi in da je potrebno zavzeti stališče – smo proti ali pa se brezbrizno obrnemo stran in s tem damo še večjo moč nasilnežem in konec koncev z odobravanjem gledamo na njihovo početje.

Ugotoviti sem želel predvsem kakšen odnos imajo mladi do nasilja v družinah, še posebej nad ženskami, ki so največkrat žrtve, kje vidijo mladi vzrok za nasilje nad ženskami, kolikokrat so se že srečali z njim, v kakšni obliki in kako so ukrepali, če so.

Rezultati so pokazali, da se mlade ženske nasilju upirajo, hkrati pa so tudi same bolj nasilne, prav tako so tudi pokazali, da je večina dijakinj že bilo žrtev nasilja hkrati pa so dijaki trdili, da ne poznajo več kot pet žensk, ki so žrtev nasilja. V tej seminarski nalogi je zelo jasno dokazano, da mladi še nimajo vseh razčiščenih pojmov o nasilju in da bo na tem področju treba še marsikaj postoriti.

Ključne besede: družina, ženske, nasilje, mladi, vzrok, odnos.

2 Problem naloge

O nasilju v družinah je veliko slišati in prebrati v medijih. Slednji nam prikazujejo žalostne zgodbe obupanih žensk in otrok, katere poskušajo spodbuditi in pripraviti do tega, da se postavijo zase. Nikjer pa nisem zasledil zakaj pravzaprav pride do takšne zlorabe in kakšen odnos imajo ljudje do njih. Statistični podatki kažejo, da je vsaka peta ženska v Sloveniji pretepena, vsaka sedma posiljena. Če je to res, kje so te ženske in zakaj jim nihče ne pomaga? In prav to je problem, ki sem se ga lotil ugotoviti v tej nalogi.

Glede na to, da svet stoji na mladih, sem se odločil prav med njimi raziskati koliko so seznanjeni z nasiljem v družini in nad ženskami, kakšen odnos imajo do njega, žrtev in izvajalcev nasilja.

3 Teoretični uvod

3.1 Agresivnost

Agresivnost - napadalno vedenje osebe ali skupine proti drugim osebam in skupinam.

Agresivno, nasilno obnašanje je eden od največjih problemov človeštva. Že Darwin je opozarjal na evolucijski vidik agresivnosti in razlikoval med agresivnostjo med vrstami ter agresivnostjo znotraj vrst. Nedvomno so določene oblike agresivnosti vrojene, npr. agresivno odzivanje na nasilno ogrožanje, napad, žalitev. V takšnih primerih je agresivnost normalna, lahko govorimo o obrambni ali po Frommu tudi o benigni agresivnosti. Skoraj vsi pomembni raziskovalci motivacije so agresivnost in borbenost uvrščali med glavne človekove motive.

Včasih je težko potegniti tudi mejo med težnjo po uveljavljanju in agresivnostjo.

Problematično pa je dejstvo, da se pri ljudeh pojavlja nesorazmerno velika stopnja agresivnosti in da neupravičena in neutemeljena agresivnost povzroča ogromno škodo posameznikom in družbi.

To pa ni več benigna, temveč maligna agresivnost. Pri človeku agresivnost ni vedno povezana s sovražnostjo, ampak je pogosto tudi namen za doseganje drugih ciljev (npr. nasilje z namenom, da si nekaj prisvojimo).

Več kot zanesljivo je dokazano, da je več telesne agresivnosti prav pri moških, kar pomeni, da jo lahko povezujemo z nivojem moških hormonov. Dokazana je tudi dedljivost agresivnosti. Poškodbe prefrontalnih predelov, ki zavirajo agresivnost, povzročajo nasilno obnašanje. Za samo procesiranje emocij, ki so povezane z nasiljem (npr. jeza), pa so v veliki meri odgovorne subkortikalne strukture (v avtonomnem živčnem sistemu).

(Musek, 2005)

3.2 Teorije agresivnosti

O izvoru človekove agresivnosti obstaja več teorij, ki bi jih lahko strnili v tri skupine:

- Prirojenost agresije
- Agresivno vedenje kot odgovor na frustracije
- Agresivno vedenje kot naučeno vedenje

3.2.1 Prirojenost agresije

Po bioloških teorijah je agresivnost dedno pogojena. Podobno kot lakota naj bi se pojavljala spontano zaradi notranjih dejavnikov organizma.

Po mnenju Lorenza je nevarnost agresivnega obnašanja pri človeku toliko večja, ker človek nima razvitih nagonskih mehanizmov za inhibiranje agresivnosti. Volk, ki v boju podleže, opusti bojevanje in se uleže na hrbet in to je za njegovega nasprotnika ključni signal, ki sproži prenehanje sovražnosti. Kot vrsta, ki po naravi nima morilskega orožja, človek v svoji evoluciji ni razvil takšnih inhibitornih mehanizmov. Razvil pa je umetno orožje s strahotno močjo, s katerim je ogrozil lastni obstoj. Proti njegovi uporabi mora torej uporabljati svojo moralno in razum, nagoni mu tega ne morejo zanesljivo preprečiti. Lorenz tudi meni, da obstajajo sprejemljivi načini sproščanja (katarze) agresivne energije npr. v tekmovalnih in borilnih športih, v umetnosti itd.

Nekatere raziskave kažejo, da sodelovanje v agresivnih športih in tudi opazovanje

agresivnosti (npr. na televiziji) lahko zmanjša agresivno obnašanje, a še bolj kažejo druge, da lahko to celo utrjuje in povečuje agresivnost. Možno je, da imajo določene oblike agresivnega vedenja ali opazovanja agresivnosti katarzičen učinek, a obenem je možno, da lahko drugi mehanizmi (npr. modelno učenje in transfer spodbujane agresivnosti v športu) povečujejo verjetnost agresivnega obnašanja.

(Musek, 2005)

K avtorjem, ki vidijo agresivnost kot prirojeno značilnost, nekateri uvrščajo tudi S. Freuda, ki je menil, da naj bi agresija bila povezana z libidom (energijo seksualnega nagona) ter z negativno, destruktivno energijo tanatosa. Ta se uresničuje z agresivnostjo in ostalimi vidiki temne strani človeške narave. Iz konflikta med obema energijama naj bi izvirala tudi kontradiktornost človeške narave. Že Freud je opozarjal, da se agresivna energija ne sprošča nujno le z agresivnim vedenjem, ampak tudi na socialno sprejemljive načine, s t.i. sublimacijo, npr. izbiro določenih poklicev (vojak, mesar, učitelj), s humorjem, drobnimi, sprejemljivimi nezgodami v vedenju in govorjenju, s sanjami, športom ipd. Po drugi strani pa je prav Freud med prvimi opozarjal na pomen povezovanja različnih dejavnikov pri nastajanju agresije: „Če je otrok prikrajšan v zadovoljevanju osnovnih potreb pri doseganju ciljev, je to vzrok za razvoj agresivnosti, destruktivnosti ali drugih oblik motenosti.“

(Musek, 2005)

3.2.2 Agresivno vedenje kot odgovor na frustracije

Že ob koncu tridesetih let so John Dollard in njegovi sodelavci predpostavljali, da je agresivno vedenje posledica frustracij, ki nastane, če je posamezniku preprečena pot pri poskusu doseganja osebnega cilja. J. Dollard je menil, da ljudje niso agresivni, vendar je frustracija tista, ki povzroči njihovo agresivno reakcijo (zaradi neprijetnih čustev). Lahko bi govorili tudi o frustracijski agresiji. Ta pa ni vedno usmerjena k izvoru frustracije, ampak takrat, ko ocenimo, da je ta izvor za nas premočan, preusmerimo agresijo na nek t.i. nadomestni objekt. Tako postane motivacijska energija premeščena.

Kritike te teorije se nanašajo predvsem na stališče, da vse frustracije vedno vodijo v agresivnost. Za to obstajajo trije glavni razlogi: da se ljudje na frustracije vendarle pogosto odzovejo na kakšen drugačen način, da nenavadno močna frustracija včasih izzove pasivnost in nemoč, ne pa agresije, ter da se agresivno vedenje pogosto dogaja kot odgovor na agresivnost.

3.2.3 Agresivno vedenje kot naučeno vedenje

Teorije, ki govorijo o tem, da je agresivno vedenje naučeno, izhajajo iz dveh temeljnih izhodišč, ki jih je opredelil Albert Bandurra. Menil je, da se ljudje vedejo agresivno, ker posnemajo vedenje, ki so ga opazili pri drugih ali pa so se naučili z opazovanjem drugih, da se agresivno vedenje izplača oz. da je nagrajevano.

(Vec, 2001)

Znanstveniki so raziskovali tudi druge dejavnike agresivnosti. Nasilje lahko povzročijo pritiski avtoritete, zlasti še, če so povezane z dehumanizacijo žrtev. Agresivnost lahko spodbudijo neprijetne okoliščine kot so bolečina, prostorska omejitve, vročina, hrup ipd. Posebno spodbudo za nasilje pa lahko povzročijo tudi specifične situacije in socialne vloge.

3.3 Napoved nasilno agresivnega vedenja

Zanimiva je tudi napoved nasilno agresivnega vedenja v odraslosti po Goldsteinu, k čemur pripomorejo naslednji podatki iz otroštva:

- Prikrajšanost za materinsko ljubezen
- Šibka identifikacija z očetom
- Zloraba otroka od enega ali obeh staršev
- Daljša neprizotnost očeta
- Nizka identifikacija s starši
- Nagnjenost k gledanju nasilnih TV- programov

- Odsotnost nadzora v otroštvu
- Materina izguba samozaupanja
- Kronična agresivnost staršev
- Nizke intelektualne zmožnosti
- Mentalna zaostalost
- Šolska neuspešnost

(Kristančič, 2002)

3.4 Kaj pomeni nasilje nad žensko?

» Razjezil se je. In me je udaril. Razjezil se je. Čisto enostavno. In me udaril. S tako silo, da sem zletela čez kuhinjo. Udarila sem v korito in padla. Nič nisem čutila, samo šok. In v glavi se mi je vrtelo. Nekaj časa sploh nisem vedela, kje sem, s kom sem, kako da sem se znašla na tleh. Potem sem zagledala njegova stopala, pa njegove noge, ki so s tlemi naredile trikotnik. Zdelo se mi je, da je nekje visoko nad mano. Zelo visoko. Morala sem se usločiti, da sem ga videla. Potem se je sklonil in se mi približal: »Vse v redu?«

Njegov obraz, njegove oči so mi šle po celem obrazu, vsak milimeter, vsak kotic. Gledale, iskale. Gledale, če se mi kaj pozna, gledale, če mi teče kri. Skrbelo ga je. Njegov obraz je bil ena sama skrb in ljubezen. Prestrašen je bil. Moje oči je preskočil. Prijel me je za glavo in me pogledal po obeh straneh. »Padla si,« je rekel.«

(Dosje: nasilje nad ženskami, 1999, str. 32)

Nasilje je način, s katerim si povzročitelj/ica skuša v odnosu zagotoviti moč in nadzor nad žrtvijo in uresničiti svoje interese. Nasilje vedno izhaja iz neravnovesja moči med dvema osebama oziroma skupinama ljudi. Povzročitelj/ica s psihičnim, spolnim, fizičnim, ekonomskim in drugimi oblikami nasilja posega v osebno integriteto žrtve in omejuje njen človeški potencial. Nasilje razumemo kot vsako obliko vedenja, ki jo oseba izvede z namenom, da bi si drugo osebo ali skupino podredila oziroma nad njo pridobila, povečala ali ohranila moč. O zlorabi moči govorimo, ko ima ena skupina oziroma posameznik ali posameznica že v osnovi več moči nad drugo skupino oziroma posameznikom ali

posameznico zaradi družbenega položaja, starosti, nacionalnosti, fizičnih ali umskih lastnosti in to moč izkorišča v škodo druge osebe. Vsaka zloraba moči je nasilje.

3.5 Vrste nasilja

Večino nasilja se dogaja na besedni ravni in izhaja iz naših predsodkov in stereotipnih prepričanj, zaradi katerih se do ljudi, na katere navezujemo predsodke in stereotipe, vedemo drugače, kot do drugih. V takih primerih smo do lastnega nasilja tudi manj kritični, saj s svojimi stereotipnimi prepričanji opravičujemo in predvsem racionaliziramo diskriminiranje, poniževanje in drugo krivično ravnanje. Pri preprečevanju nasilja moramo biti pozorni na celoten odnos med povzročiteljem/ico in žrtvijo. Problematični niso le enkratni dogodki, ko povzročitelj/ica uporabi fizično nasilje nad žrtvijo, ampak celoten sistem vedenja in komunikacije, ki ga uporablja povzročitelj/ica do žrtve in prepričanja povzročitelja/ice, s katerimi opravičuje uporabo nasilja.

Štiri najbolj pogoste oblike nasilja so fizično, spolno, psihično in ekonomsko.

3.5.1 Fizično nasilje

Telesno nasilje je zloraba fizične sile ali grožnja z uporabo fizične sile. Usmerjeno je na človekovo telo ali njegovo življenje. Fizično nasilje je izrazitejša stopnja nasilja v procesu, ki se začne s psihičnim nasiljem. Nekatera dejanja fizičnega nasilja so klofutanje, brcanje, ožiganje kože, udarci z roko ali predmeti, metanje predmetov proti osebi ali v osebo, odpiranje, dotikanje, če človek tega ne želi, zvijanje rok, polivanje s tekočino, neželena striženje las, omejevanje gibanja, odrekanje ali siljenje s hrano, umor, napadi z orožjem, ...

3.5.2 Spolno nasilje

Spolno nasilje so vsa spolna dejanja povezana s spolnostjo, ki jih oseba čuti kot prisilo. O spolnem odnosu govorimo, kadar si osebe želijo spolnosti oziroma aktivnosti povezane s spolnostjo in se zanje odločijo brez fizične, psihične, ekonomske ali druge prisile. V nasprotnem primeru govorimo o nasilju. Spolno nasilje so naslednja dejanja: slačenje, opazovanje, komentiranje, nagovarjanje, poljubljanje, otipavanje, siljenje h gledanju

pornografskih vsebin, siljenje k masturbiranju, v oralni, analni ali vaginalni spolni odnos, vtikanje predmetov v anus ali nožnico, poniževanje človeka glede njegove spolnosti, ... Skratka vse dejavnosti povezane s spolnostjo, v katere druga oseba ne pristane oziroma pristane pod prisilo, so spolno nasilje.

3.5.3 Psihično nasilje

Psihično nasilje so dejanja, ki najpogosteje potekajo na verbalni ravni in negativno vplivajo na samozavest, samopodobo in samozaupanje druge osebe. Sem sodi grobo kritiziranje človekove osebnosti, žaljenje, zmerjanje, poniževanje, ustrahovanje in grožnje z besedami, kričanjem, telesno držo, ustvarjanje negativnih mnenj o osebi na podlagi predsodkov in stereotipov, ignoriranje, molčanje, da bi dosegli svoj cilj, širjenje negativnih govoric o osebi, da bi zmanjšali njen ugled v družbi, izoliranje osebe od ljudi, s katerimi bi želela ohraniti stik.

3.5.4 Ekonomsko nasilje

Ekonomsko nasilje so vse oblike nadvladovanja oziroma poniževanja žrtve s pomočjo sredstev za preživetje ali odrekanja pravic povezanih z zaslužkom. Na primer omejevanje pravice žrtvi do zaposlitve, preprečevanje žrtvi, da razpolaga s svojim ali skupnim denarjem, siljenje druge osebe v finančno odvisnost, zahteva po pokorščini, ker so žrtvina finančna sredstva nižja, ... Ekonomsko nasilje je tudi, ko je žrtev nasilja prisiljena, da sama prevzame celotno finančno breme za povzročitelja nasilja.

(<http://www.drustvo-dnk.si/> , 2008)

4 Cilji in hipoteze

4.1 Cilji:

- ugotoviti odnos mladih do nasilja v družinah in nad ženskami
- raziskati odnos mladih do žensk, ki so oz. so bile žrtve nasilja
- seznaniti se z mnenjem mladih o izvajalcih nasilja v družinah in nad ženskami
- ugotoviti kako se mladi soočajo z nasiljem v družinah in nad ženskami in v kolikšni meri ga izvajajo
- spodbuditi mlade, da o tovrstni zlorabi spregovorijo in jo poskušajo če ne preprečiti, vsaj zmanjšati.

4.2 Hipoteze:

Hipoteza 1: Vsako dekle je bilo že žrtev nasilja.

Hipoteza 2: Priče se ne želijo vmešavati oz. posegati v spore, tudi takrat ko je posredi nasilje.

Hipoteza 3: Nasilja nad ženskami ne izvajajo le moški, temveč vse več tudi ženske.

Hipoteza 4 : Ženska, žrtev nasilja, skriva zlorabo, ki jo izvajajo nad njo.

Hipoteza 5 : Ženska, žrtev nasilja, se le redko brani.

Hipoteza 6: Mladi menijo, da se da nasilje nad ženskami zmanjšati.

Hipoteza 7: Mladi menijo, da so si ženske za nasilje krive sami.

Hipoteza 8: Storilci nasilja ne obžalujejo.

5 Metoda

5.1 Vzorec raziskave

Vprašalnike sem razdelil dijakom na Gimnaziji Moste v času od 15.1.2012 do 20.1.2012

Dijaki so bili izbrani naključno, v starosti od 15 do 19 let, njihovi odgovori pa so bili anonimni. Razdelil sem 90 vprašalnikov, od tega sem jih nazaj dobil 81.

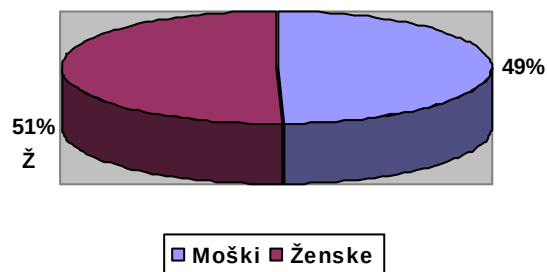
Dijaki po spolu

Anketiral sem 81 dijakov, 40 moškega in 41 ženskega spola.

Tabela 1 Dijaki po spolu

	<i>Moški</i>	<i>Ženska</i>
Frekvenca	40	41
Odstotek	49%	51%
Skupaj	81 – 100%	

Spolna sestava

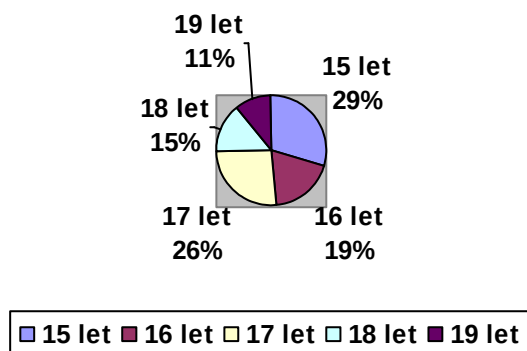
Dijaki po starosti

Anketiranci so bili stari od 15 do 19 let, 15 let je imelo 29% anketirancev, 16 let 19% anketirancev, 17 let 26% anketirancev, 18 let 15% anketirancev in 19 let 11% anketirancev.

Tabela 2 Dijaki po starosti

Starost	15 let	16 let	17 let	18 let	19 let
Frekvenca	24	15	21	12	9
Odstotek	29%	19%	26%	15%	11%

Starostna sestava

5.2 Merski instrumenti

Za merski instrument sem uporabil kombiniran tip anketnega vprašalnika, ki je časovno ekonomičen, tako za odgovarjanje kot tudi za obdelavo podatkov. Anonimni reševalec je tako lahko izbiral med alternativnimi odgovori, če pa ni našel ustreznega, je pri večini vprašanj lahko opisal tudi svoje osebno mnenje.

Poleg kombiniranega tipa vprašanj sem na koncu uporabil tudi vprašanja z ocenjevalno lestvico, kjer so dijaki navedli koliko se strinjajo oz. ne strinjajo z dano trditvijo.

Pomanjkljivost takšnega načina zbiranja podatkov je, da lahko hitro pride do posploševanja podatkov na celotno populacijo. Določena vprašanja so bila namenjena le pripadnicam ženskega spola. Vprašalnik je priložen v prilogi.

5.3 Postopek

Potem ko sem izbral temo svoje seminarske naloge, sem poiskal problem in si zastavil cilje ter nato oblikoval hipoteze. Sledila je izdelava merskega instrumenta, ki je v mojem primeru vprašalnik. Razdelil sem ga dijakom na Gimnaziji Moste v času od 15.1.2012 do 20.1.2012. Dijaki, ki so bili zastopniki vseh štirih letnikov, so bili izbrani povsem naključno.

Vprašalnik sem sestavil sam, na podlagi že prej omenjenih hipotez. Dijake sem motiviral za resno odgovarjanje na vprašalnik z uvodnim navodilom, kjer sem pojasnil, zakaj zbiram podatke in jih prosil naj odgovarjajo resno in iskreno ter jih opomnil, da so odgovori povsem anonimni. Zbrane podatke sem prikazal v tabelah in grafih.

5.4 Statistična obdelava

Pri seminarski nalogi sem uporabil naslednje metode:

- absolutno in relativno frekvenco
- aritmetično sredino
- procentni račun

Seminarsko nalogo sem pisal na računalnik v programu Microsoft Word, grafe in tabele pa se oblikoval v programu Microsoft Graph.

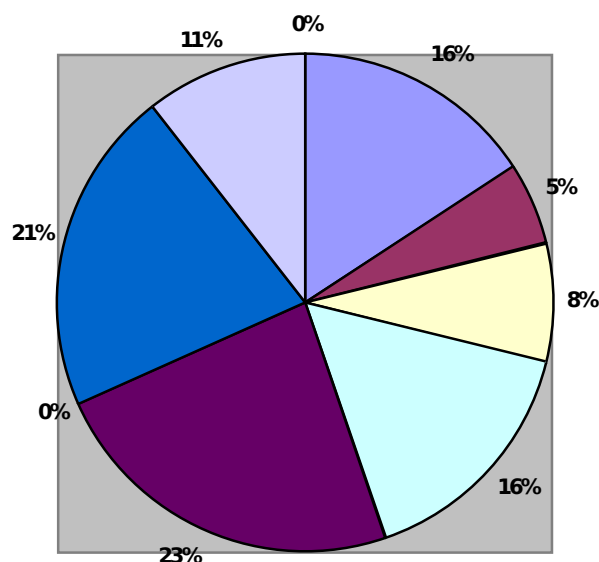
6 Rezultati in interpretacija

6.1 Razširjenost nasilja nad ženskami

Hipoteza 1: Vsako dekle je bilo že žrtev nasilja.

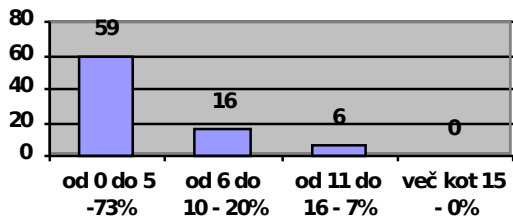
Kakšne oblike nasilja si bila deležna?

□ grožnje - 8%	■ udarci - 4%	□ brcanje - 6%
□ spotikanje - 12%	■ zmerjanje - 19%	■ posmehovanje - 23%
■ otipavanje - 21%	□ nobene - 11%	■ drugo - 0%

Opis rezultatov: Rezultati kažejo, da je večina deklet bila deležna posmehovanja in sicer 23%, otipavanja 21% in zmerjanja 19%. Najmanj jih je bilo deležnih udarcev in sicer 4%. Iz grafa je prav tako možno razbrati, da 11% deklet ni bilo deležno nobene oblike nasilja.

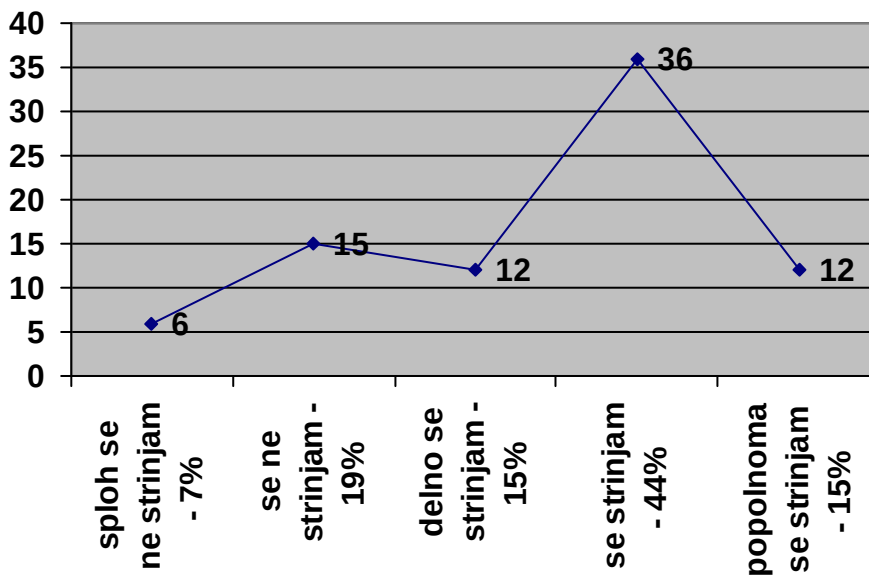
Koliko deklet poznaš, ki so bile oz. še vedno so žrtve

Opis rezultatov:

Večina dijakov, kar 73 % pozna le majhno število žensk(od 0– 5), ki so bile oz. še vedno so žrtve nasilja. Nihče od vprašanih pa ne pozna več kot 15 žensk, ki so bile oz. so žrtve nasilja.

Vsaka ženska je bila vsaj enkrat v življenju žrtev nasilja

Opis rezultatov: 36 anketirancev oz. 44 % dijakov se strinja s tem, da je bila vsaka ženska vsaj enkrat žrtev nasilja. Le 6 dijakov oz. 7 % vseh anketirancev pa se s to trditvijo sploh ne strinja.

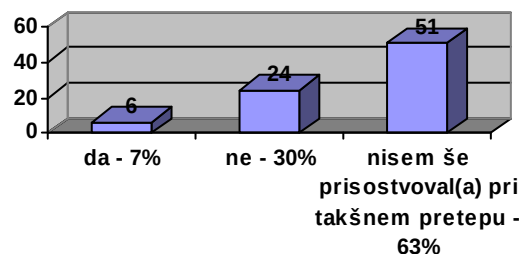
Moja hipoteza je zavrnjena, saj rezultati prvega vprašanja kažejo na to, da kar 11% dijakinj ni bilo nikoli žrtev nasilja, kar je v nasprotju s postavljenimi hipotezo.

Interpretacija: Ko govorimo o nasilju, pogosto pomislimo na fizično nasilje, a kot sem že omenil, obstajajo različne vrste nasilja in očitno je prav psihično tisto, ki se najpogosteje pojavlja in se ga dijaki najmanj zavedajo. Rezultati namreč kažejo, da je kar 89% dijakinj žrtev različnih oblik nasilja, že v naslednjem vprašanju, pa so dijaki večinoma trdili, da poznajo le od 0 do 5 žensk, ki so trpele oz. še trpijo nasilje. Zanimivo je, da je večina mnenja, da je zagotovo vsaka ženska že bila žrtev, kljub temu, pa jih sami poznajo tako malo. Iz takšnih rezultatov je jasno razvidno, da dijaki ne razumejo v celoti samega pojma nasilje in ne vedo kaj vse obsega, zato ga posplošijo na fizično, ki je tudi splošno najbolj znano.

6.2 Posredovanje mladih pri zlorabi žensk

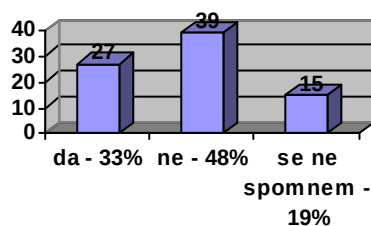
Hipoteza 2: Priče se ne želijo vmešavati oz. posegati v spore, tudi takrat ko je posredi nasilje.

Ali si kdaj posredoval(a) pri pretepu, kjer je bila žrtev ženska?

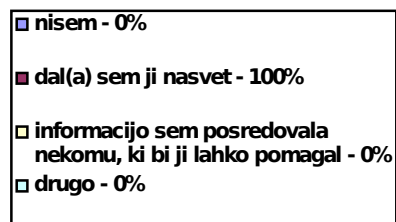
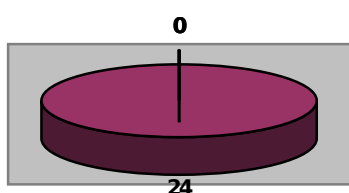
Opis rezultatov : 51 anketirancev, oz. 63% dijakov ni še nikoli prisostvovalo pretepu, kjer bi bila žrtev ženska, s to izkušnjo se je soočilo 30 anketirancev oz. 37% dijakov. Od tega se jih je le 6 oz. 20% upalo poseči v spor.

Ali ti je kakšna ženska že zaupala o tem, da je fizično, psihično ali spolno zlorabljena?

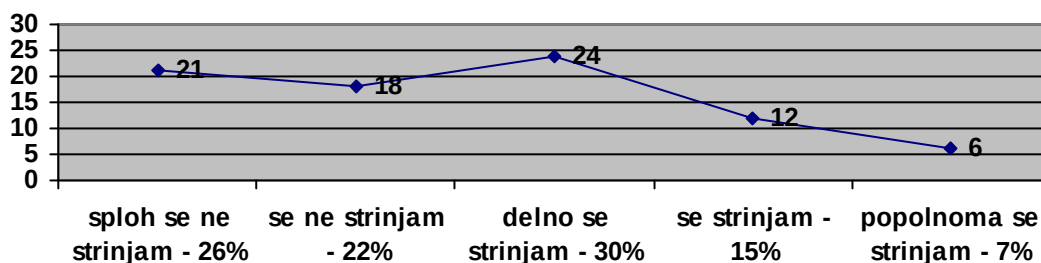
Opis rezultatov: 39 anketirancem oz. 48% dijakov se ni še nikoli zaupala nobena ženska o zlorabi, ki se ji godi oz. se ji je zgodila, 27 oz. 33% pa je to informacijo od žrtev že dobila. Kar 15 oz. 19% dijakov si tega dogodka ni moglo zapomniti.

Kako si ukrepal(a)?

Opis rezultatov: Vsi anketiranci, ki so se jim žrtve nasilja zaupale, so le tem pomagale z nasvetom.

V tuje spore se ne vmešavam, tudi ko moški udari žensko

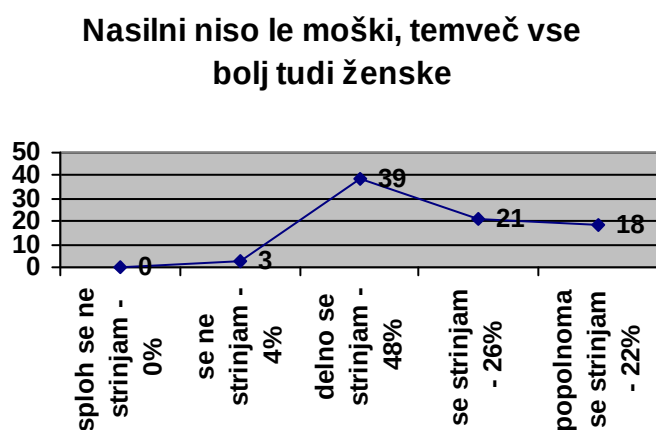
Opis rezultatov: Večina dijakov se ne strinja in sicer 15%, ali sploh ne strinja 7%, s tem, da se v spore, kjer moški udari žensko, ni potrebno vmešavati. 24 oz. 30% dijakov se s tem le delno strinja, 18 dijakov oz. 22% pa se s to izjavo strinja oz. popolnoma strinja.

Moja hipoteza je potrjena, saj se kar 80% dijakov ni želelo vmešati v spor, kjer je bila žrtev nasilja ženska, ženskam, ki so jim zaupale, da so zlorabljene, pa so vsi le svetovali.

Interpretacija: Žalostno in skrb vzbujajoče je dejstvo, da se le tako malo število ljudi upa postaviti proti nasilnežem in zaščititi nežnejši spol. Medtem, ko zadnji graf kaže na to, da bi večina dijakov posredovala v sporu, kjer bi bila žrtev ženska, kažeta praksa in prvi graf povsem drugačno sliko. Razlog za tolikšno razhajanje med rezultatoma je najbrž v tem, da se večina dijakov še ni soočila s takšno situacijo, a tudi če bi se, bi jih večina spet dala le nasvet in umila roke od celotne zadeve.

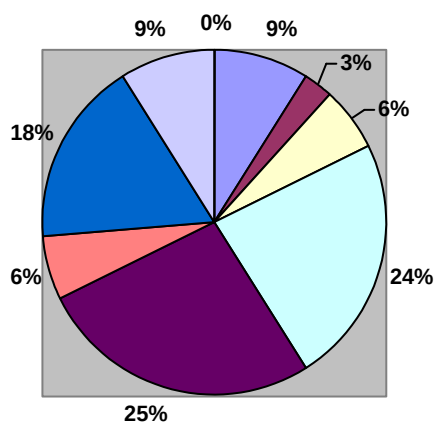
6.3 Agresivnost žensk

Hipoteza 3: Nasilja nad ženskami ne izvajajo ne moški, temveč vse več tudi ženske.

Opis rezultatov: 39 oz. 48% dijakov se s trditvijo, da so vse bolj nasilne tudi ženske, le delno strinja, enak delež dijakov pa se strinja oz. popolnoma strinja s to trditvijo. Le trije oz 4% dijakov se s tem ne strinja.

Kakšne oblike nasilja si izvajala nad ženskami?

grožnje - 9%	udarci - 3%	brcanje - 6%
zmerjanje - 24%	posmehovanje - 25%	otipavanje - 6%
nobene - 18%	spotikanje - 9%	drugo - 0%

Opis rezultatov: Kar 82% dijakinj je bilo nasilno do drugih žensk, največ s posmehovanjem, 25% in zmerjanjem, 24%, najmanj pa z udarci in sicer 3%. 18% dijakinj ni nikoli izvajalo nobene od navedenih ali kakršnihkoli drugih oblik nasilja.

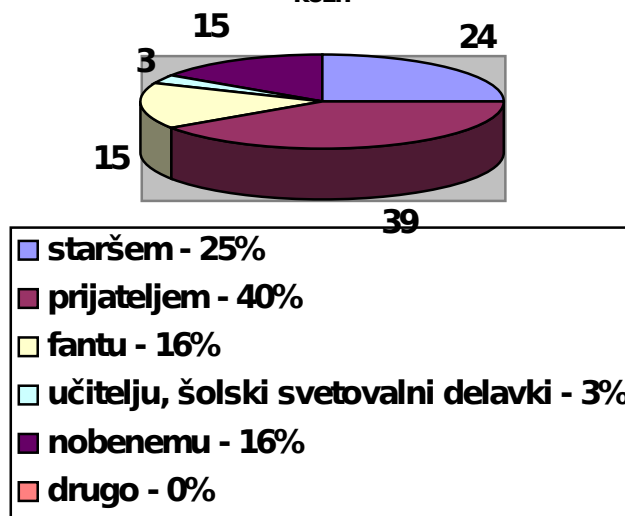
Moja hipoteza je potrjena, saj je večina dijakov mnenja, da so ženske res vse bolj nasilne, na to kažejo tudi rezultati, saj je kar 82% dijakinj bilo nasilnih do žensk.

Interpretacija: Dejstvo je, da so ženske vse bolj nasilne, na kar kažejo vsi rezultati in sicer se v večji meri poslužujejo psihične oblike nasilja. Razlogov za to je več, eden od njih pa zagotovo ta, da so se ženske v zadnjih sto letih emancipirale in niso več v ozadju. Zanimivo bi bilo raziskati in ugotoviti več razlogov za njihovo povečano agresivnost.

6.4 Prikrivanje nasilja nad ženskami

Hipoteza 4 : Ženska, žrtev nasilja, skriva zlorabo, ki jo izvajajo nad njo.

Komu bi zaupala o udarcu oz. drugi obliki nasilja, ki si/bi ga občutila na lastni koži?

Opis rezultatov: Večina dijakinj, kar 40%, bi oz. je o udarcu ali kakšni drugi obliki nasilja zaupalo prijateljem ali staršem, 25%. 16% dijakinj bi se zateklo k fantu, enak delež deklet pa

bi to izkušnjo raje zadržalo zase. Le peščica, 3% dijakinj bi se o tem pogovorila z učiteljem ali šolsko svetovalno delavko.

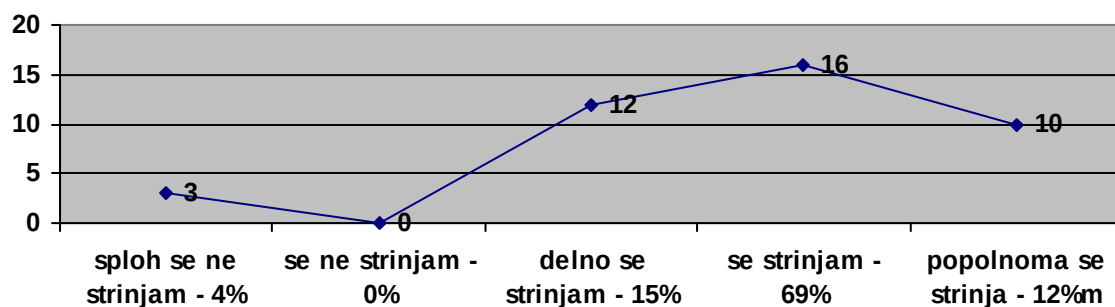
Moja hipoteza je zavrnjena, saj bi oz. je kar 84% dijakinj zaupalo nekemu o krivici, ki se ji godi oz. se ji je godila.

Interpretacija rezultatov: Nepričakovano, so rezultati pokazali, da bi oz. so dijakinje vendarle nekemu zaupale o nasilju, ki ga nekdo izvaja nad njo. Žal pa se ljudje, kot smo izvedeli že s potrditvijo druge hipoteze, neradi in le malokrat vmešavajo v tuje težave. Problem torej ni v ženskah, ki skrivajo nasilje, temveč v ljudeh, ki jim ne znajo ali nočejo pomagati. Najpogostejša oblika pomoči je nasvet, ki očitno ne zaleže.

6.5 Samoobramba ženske

Hipoteza 5 : Ženska, žrtev nasilja, se le redko brani.

Če bi me nekdo udaril, oz. tepel, bi mu to vrnila.

Opis rezultatov: 26 oz. 63% dijakinj, bi udarec vrnilo, 12 oz. 30% dijakinj se s tem dejanjem le delno strinja, le 3 oz. 7% dijakinj pa se ne bi branilo.

Moja hipoteza je zavrnjena, saj se od 41 anketirank, le 3 nikoli in v nobenem primeru ne bi branilo.

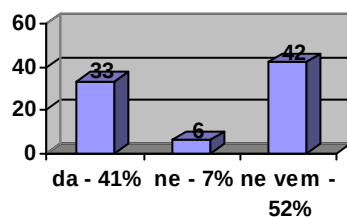
Interpretacija: Rezultati kažejo na to, da bi se oz. so se dijakinje že branile, tega pa ne moremo posplošiti, saj se ženske, ki so žrtve nasilja večinoma ne branijo, zaradi pomanjkanja

moralne opore in primanjkljaja ljubezni ter občutka nemoči, za čimer dijakinje očitno še ne trpijo.

6.6 Verjetnost zmanjšanja nasilja nad ženskami

Hipoteza 6: Mladi menijo, da se da nasilje nad ženskami zmanjšati.

Ali misliš, da se da nasilje nad ženskami zmanjšati?

Opis rezultatov: Večina dijakov, 52%, ne ve, če se da nasilje nad ženskami zmanjšati, le 6 oz. 7% anketirancev je prepričano, da to ni možno, 33 oz. 41% dijakov pa verjame v nasprotno.

Moja hipoteza je zavrnjena, saj večina dijakov ni prepričana o tem, da se da nasilje nad ženskami zmanjšati.

Interpretacija: Večina dijakov je zmedenih in ni prepričana ali je možno zaustaviti oz. zmanjšati nasilje. Tisti, ki so prepričani v ravno obratno, so trdili, da je to možno:

- s tečajem samoobrambe za ženske
- strožjimi zakoni in policijskim nadzorom
- ozaveščanjem javnosti o tem problemu
- ustanavljanje društev in varnih hiš

Dejstvo je, da se javnost vseskozi ozavešča, pred kratkim je bil tudi sprejet zakon v zvezi z nasiljem nad ženskami, društev proti nasilju je vse več, vse več je tudi varnih hiš, ponudba tečajev za različne borilne veščine pa je na pretek. A nasilje nad ženskami še vedno ostaja.

6.7 Vzrok za nasilje nad ženskami

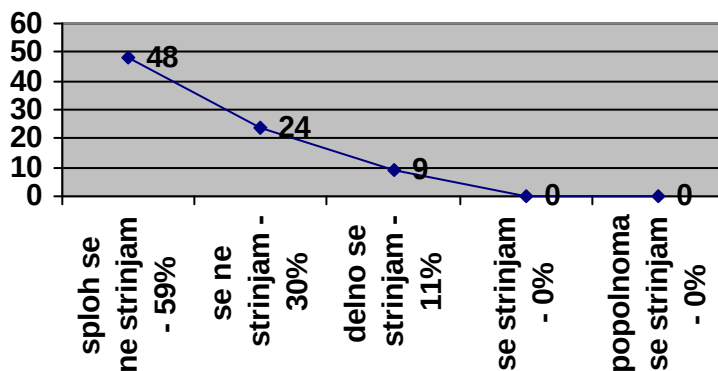
Hipoteza 7: Mladi menijo, da so si ženske za nasilje krive same.

Zakaj meniš, izvajajo moški nasilje nad ženskami?

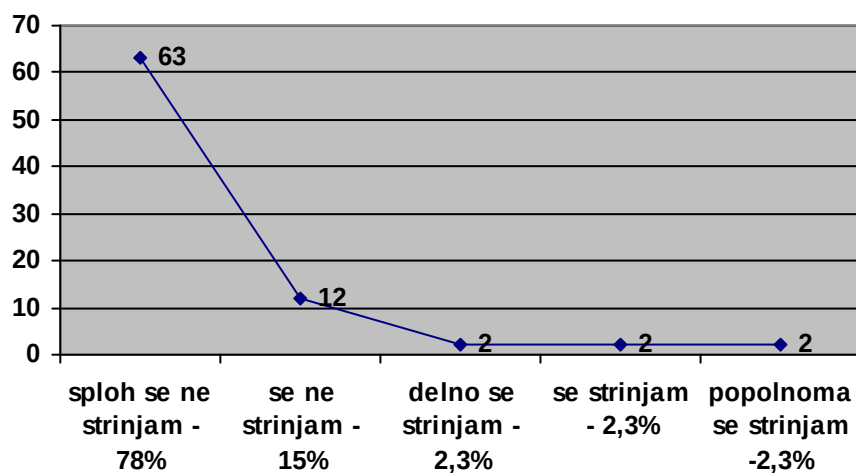
Opis rezultatov: Večina dijakov, kar 66%, meni, da je razlog za nasilje moških nad ženskami predvsem v uveljavljanju lastne avtoritete. Kar 17% je za takšno dejanje navedlo drugačne razloge, ki so se nanašale predvsem na šibko osebnost nasilnežev.

Za udarce so si ženske krive same!

Opis rezultatov: Večina anketirancev, se ne strinja, 30%, oz. sploh ne strinja, 59%, s tem, da so si za udarce krive ženske same in 9 oz. 11% anketirancev se s tem delno strinja.

Za nasilje ima moški gotovo opravičilo.

Opis rezultatov: Rezultati kažejo, da se kar 63 oz. 78% dijakov ne strinja s trditvijo, da imajo moški za izvajanje nasilja kakršnokoli opravičilo. Le po 2,3% dijakov pa se z njo delno strinjajo ali strinjajo oz. popolnoma strinjajo.

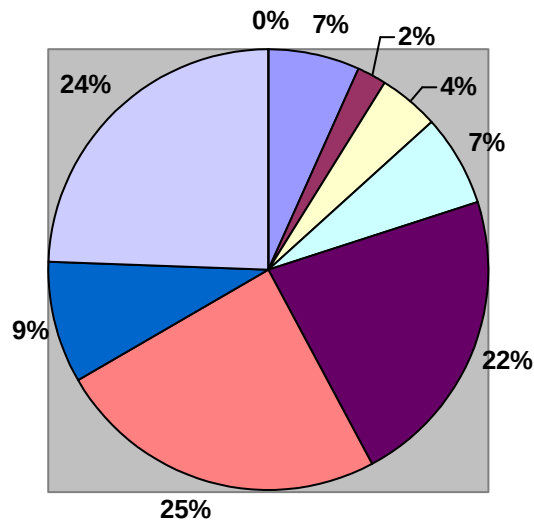
Moja hipoteza je zavrnjena, saj se dijaki ne strinjajo s tem, da so si ženske same krive za nasilje.

Interpretacija: Dijaki menijo, da izvajajo moški nasilje nad ženskami predvsem zaradi uveljavljanja lastne avtoritete, nikakor pa ne, da so si za udarce krive same. Zanimivo je, da se je kar 17% dijakov odločilo za druge vzroke nasilja, ki so jih našli predvsem v šibki osebnosti moških in njihovi čustveni nestabilnosti. Za svoja dejanja nasilnež načeloma nima nikakršnega opravičila in tudi če bi ga imel, dijaki še vedno stojijo za tem, da ženske niso krive.

6.8 Odnos nasilnežev do žrtve

Hipoteza 8: Storilci nasilja ne obžalujejo.

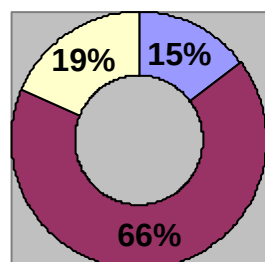
Kakšne oblike nasilja si izvaja(a) nad ženskami?

grožnje - 7%	udarci - 2%	brcanje - 4%
spotikanje - 7%	zmerjanje - 22%	posmehovanje - 25%
otipavanje - 9%	nobene - 24%	drugo - 0%

Opis rezultatov: Rezultati kažejo, da je posmehovanje, 25%, najpogostejša oblika nasilja, ki jo izvajajo dijaki, temu pa sledi zmerjanje z 22%. Ostale oblike nasilja se pojavljajo bolj redko, najmanj pa udarci, 2%. Kar 24% dijakov trdi, da ni še nikoli izvajalo nobene oblike nasilja.

Ali si to dejanje kasneje obžaloval(a)?

DA - 15%	NE - 66%	Včasih - 19%
----------	----------	--------------

Opis rezultatov: Kar 66% dijakov svojega nasilnega

dejanja ni obžalovalo, 15% dijakov se je pokesalo in je dejanje obžalovalo, 19% dijakov pa le včasih.

Moja hipoteza je potrjena, saj večina dijakov svojega nasilja ni obžalovalo.

Interpretacija: Večina dijakov svojega dejanja ni obžalovalo, kar je že skrb vzbujajoče. Glede na to, da so številni od teh dijakov izvajali predvsem psihično nasilje (posmehovanje, zmerjanje) lahko sklepamo, da se ne zavedajo resnosti tovrstnega nasilja, mu ne pripisujejo velikega pomena, oz. se jim ne zdi nič narobe in potemtakem svojega dejanja niti ne obžalujejo.

7 Sklep

Ko govorimo o nasilju, se moramo zavedati, da nasilje niso le udarci in spotikanje. Ljudje namreč prehitro posplošimo fizično nasilje na vsesplošno nasilje, kar je bilo zelo razvidno tudi iz rezultatov vprašalnika. Ti so namreč pokazali, da je kar 89% vseh dijakinj že bilo žrtev nasilja, na naslednje vprašanje o tem, koliko žensk, ki so bile žrtve nasilja poznajo, pa je večina trdila, da jih pozna manj kot pet.

Zanimivo je tudi dejstvo, da niso nasilni le moški temveč vse bolj ženske o katerih imamo zmotno predstavo, kot o nebogljenih žrtvah, rezultati pa so pokazali, da bi se oz. so se vse dijakinje branile in celo udarile nazaj. Tega seveda ne moremo posplošiti na vse ženske, saj so zlorabljene ženske pogosto osamljene in brez podpore, kar anketirane dijakinje očitno niso.

Od vsega pa sem si najbolj prizadeval ugotoviti kakšen je odnos mladih do nasilja in priznati moram, da sem bil ob rezultatih zelo razočaran. Ko je anketirancem bilo potrebno napisati, koliko se strinjajo z določenimi trditvami, so bili vsi pametni, razumevajoči in predvsem humani. Trdili so, da ženske niso krive za nasilje in kako moški nimajo opravičila za svoja nasilna dejanja. Druga vprašanja pa so pokazala, da se večina ni vmešavala v situacije, ko je bila ženska žrtev nasilja, to si je upalo le 20% anketirancev. Sicer pa so rezultati pokazali, da so vsi dijaki, ki se jim je žrtev nasilja zaupala, žrtvi dali le nasvet. Res je, da lepa beseda lepo mesto najde a včasih besede niso dovolj, da bi nekomu pomagali. Vsi so pametni, ko je treba govoriti, le malokdo pa se je sposoben postaviti v kožo žrtve, jo razumeti in ji pomagati tudi kako drugače. Vse dokler bomo polni besed in revni na dejanjih, nasilje nad ženskami bo. In

prav zaradi tega ne bo moč nasilja nad ženskami pa tudi nasilja nasploh nikoli izkoreniniti, vsaj z dvajsetimi procenti aktivnih ljudi in osemdesetih, ki le lepo govoričijo, ne.

8 Viri

- Kompare A., Stražišar M., Vec T., Dogša I, Jaušovec N., Curk J. (2001). Psihologija: Spoznanja in dileme. Ljubljana: DZS.
- Koznik V., Dobnikar M. (1999). Dosje: nasilje nad ženskami. Ljubljana: Urad vlade Republike Slovenije za žensko politiko.
- Kristančič A. (2002). Socializacija agresije: AA Inserco.
- Musek J. (2005). Predmet, metode in področja psihologije. Ljubljana: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za psihologijo.
- <http://www.drustvo-dnk.si/> (2008)

9 Priloge

9.1 Vprašalnik

Sem dijak Gimnazije Moste in delam raziskavo v maturitetni seminarski nalogi pri predmetu psihologija. Prosim, da pozorno prebereš spodnja vprašanja in nanja odgovoriš, določena vprašanja so namenjena le ženskam. Tvoji odgovori so anonimni, zato odgovarjaj iskreno in resno.

A) Osnovni podatki

Spol M Ž (obkroži)

Starost _____

B) Obkroži odgovore, ki ti najbolj ustrezajo.

Kakšne oblike nasilja oz. zlorabe si bila deležna? (odgovarjajo le ženske, možnih je več odgovorov)

- a) grožnje
- b) udarci
- c) brcanje
- d) spotikanje
- e) zmerjanje
- f) posmehovanje
- g) otipavanje
- h) nobene
- i) drugo: _____

Kakšne oblike nasilja si izvajal(a) nad ženskami? (možnih je več odgovorov)

- a) grožnje
- b) udarci
- c) brcanje
- d) spotikanje
- e) zmerjanje
- f) posmehovanje
- g) otipavanje
- h) nobene
- i) drugo: _____

Ali si to dejanje kasneje obžaloval(a)?

- a) da
- b) ne
- c) včasih

Koliko deklet poznaš, ki so bile oz. še vedno so žrtve nasilja?

- a) 0 – 5
- b) 6 – 10
- c) 11 – 15
- d) več kot 15

Komu bi zaupala o udarcu oz. drugi obliki nasilja, ki si/bi ga občutila na lastni koži? (odgovarjajo le ženske, možnih je več odgovorov)

- a) staršem
- b) prijateljem
- c) fantu
- d) učitelju ali šolski svetovalni delavki
- e) nobenemu
- f) drugo: _____

Ali si kdaj posredoval(a) pri pretepu, kjer je bila žrtev ženska?

- a) da
- b) ne
- c) nisem še prisostvoval(a) takšnemu pretepu

Ali ti je kakšna ženska že zaupala o tem, da je fizično, psihično ali spolno zlorabljena?

- a) da
- b) ne
- c) se ne spomnem

Če si na prejšnje vprašanje odgovoril(a) da, kako si ukrepal(a)?

- a) nisem
- b) dal(a) sem ji nasvet
- c) informacijo sem posredoval(a) nekemu, ki bi ji lahko pomagal
- d) drugo: _____

Zakaj meniš, izvajajo moški nasilje nad ženskami?

- a) zaradi alkohola
- b) uveljavljajo svojo avtoriteto
- c) jih ženske ne ubogajo
- d) drugo: _____

Ali misliš, da se da nasilje nad ženskami zmanjšati?

- a) da (Kako ? _____)
- b) ne (Zakaj ne? _____)
- c) ne vem

C) Oceni koliko se strinjaš z naslednjimi trditvami na lestvici od 1 – 5, kjer je

- 1 – sploh se ne strinjam
- 2 – se ne strinjam
- 3 – delno se strinjam
- 4 – se strinjam
- 5 – zelo se strinjam

Vsaka ženska je bila vsaj enkrat v življenju žrtev nasilja. 1 2 3 4 5

V tuje spore se ne vmešavam, tudi ko moški udari žensko. 1 2 3 4 5

Nasilni niso le moški, temveč vse bolj tudi ženske. 1 2 3 4 5

Če bi me nekdo udaril oz tepel, bi mu to vrnil(a). 1 2 3 4 5
(odgovarjajo le ženske)

Za udarce so si ženske krive same! 1 2 3 4 5

Za nasilje ima moški zagotovo opravičilo. 1 2 3 4 5